

**concert
info
orkesten
op zaterdag**

de Doelen

Prokofjev en Tsjaikovski
Konzerthausorchester Berlin

**zaterdag 8 februari
20.15 uur | Grote Zaal**

programma

---

zaterdag 8 februari

Een Russische avond

Sergej Prokofjev (1891-1953)

Romeo en Julia, op. 64

Suite nr. 2, op. 64ter

De Montagues en de Capulets

Julia als meisje

Suite nr. 1, op. 64bis

Maskers

De dood van Tybalt

Pjotr Iljitsj Tsjaikovski (1840-1893)

Rococo-varianties voor cello en orkest, op. 33

Var. I Tempo della Thema

Var. II Tempo della Thema

Var. III Andante

Var. IV Allegro vivo

Var. V Andante grazioso

Var. VI Andante

Var. VII Andante sostenuto

Var. VIII e Coda Allegro moderato con anima

pauze

Tsjaikovski

Symfonie 'Manfred', op. 58

I Lento lugubre

II Vivace con spirito

III Andante con moto

IV Allegro con fuoco

Konzerthausorchester Berlin

Dimitrij Kitajenko dirigent

Anastasia Kobekina cello

Einde concert circa 22.30 uur

Voorgesprek om 19.15 uur in de

Van Cappellen Zaal

Een Russische avond

Een Russisch programma vanavond! Het Konzerthausorchester Berlin staat onder leiding van hun Russische gastdirigent Dimitri Kitaenko en met het tevens uit Rusland afkomstige jonge talent Anastasia Kobekina op cello. Zij spelen delen uit de prachtige balletpartituur van Prokofjev, gecombineerd met het symfonische epos van landgenoot Tsjaikovski en zijn Rococo-varianties.

Romeo en Julia

De totstandkoming van het ballet *Romeo en Julia* met muziek van Sergei Prokofjev ging niet zonder slag of stoot. Al in 1935 had Prokofjev een eerste partituur gereed voor het zogenaamde gedramatiseerd ballet, waarin het verhaal en de karakters een grotere rol speelden dan de choreografie. De productie stond gepland voor het Kirov Ballet (of Mariinski Ballet in het Mariinski-theater) met dramaturgie van Adrian Piotrovsky en in regie van Sergey Radlov. Radlov werd echter ontslagen bij het Kirov Ballet, waardoor het hele feest in eerste instantie niet door leek te gaan. Maar kort daarop werd een nieuwe overeenkomst gesloten bij het Bolsjojtheater in Moskou, zonder Radlov maar nog steeds in regie van Piotrovsky.

In de Sovjet-Unie werd iedere kunstuiting uitgebreid beoordeeld door een commissie van kunstzaken. Piotrovsky had voor het ballet – in tegenstelling tot het einde in het oorspronkelijke verhaal van Shakespeare – gekozen voor een goede afloop tussen de geliefden. Deze aanpassing viel niet in goede aarde bij de commissie, waarna het Bolsjoj besloot de première uit te stellen. In 1936 kwam Piotrovsky ook nog eens in een kwaad daglicht te staan vanwege de publicatie van het artikel 'Balletleugen' van het dagblad

Pravda (De Waarheid) over zijn 'bedriegelijke' libretto voor het ballet *The Limpid Stream* van Sjostakovitsj. Een jaar later werd Piotrovsky als staatsvijand bestempeld door het Volkscommissariaat voor Binnenlandse Zaken, gearresteerd en neergeschoten.

De eerste versie van het ballet zal door al deze consternatie in eigen land, in eerste instantie in première gaan in Tsjechië (1938). Prokofjev kon zelf de première niet bijwonen, omdat hij het land niet mocht verlaten. Wel nam hij in 1938 zelf de muziek op met het Philharmonisch Orkest van Moskou. Nadat het ballet flink herzien was, met nieuwe choreografie van Leonid Lavrovsky, verscheen het ballet alsnog in het oorspronkelijk geplande Mariinsky Theater. Deze laatste versie werd nadien het bekendst, vele malen bewerkt onder andere als orkest-suite, en overal ter wereld uitgevoerd.

Rococo-varianties

Anastasia Kobekina heeft een uitdagende partij in de *Rococo-varianties voor cello en orkest* van Tsjaikovski. Waar de meeste cello-concerten de solist enige rust gunnen in de tutti orkest delen, moet de solist in dit concert op een thema met acht varianties alsmaar door spelen, voornamelijk in het hoge register van de cello.

Konzerthausorchester Berlin © Marco Borggreve

Tsjaikovski componeerde de variaties voor de Duitse cellist en collega aan het conservatorium van Moskou, Wilhelm Fitzenhagen. De première vond plaats in 1877. Het thema waarop de variaties gebaseerd zijn is in de Rococo stijl. Deze periode in de muziekhistorie kenmerkt zich door intieme kamermuziek met verfijnde versieringsvormen. De *Rococo-variaties* is gecomponeerd voor een kleine kamerorkestbezetting, typerend voor deze periode in de achttiende eeuw.

We horen echter ook iets van Mozart terug, Tsjaikovski's rolmodel, die muziekhistorische gezien de klassieke periode inluid. Op zeer geraffineerde wijze maakt Tsjaikovski in de variaties gebruik van de structuren die Mozart ook inzette in soortgelijke werken.

Manfred

Het tweede werk van Tsjaikovski op het programma vanavond is zijn Symfonie 'Manfred'. De bijnaam van de symfonie komt van het gedicht van Lord Byron waarop de programmatische symfonie gebaseerd is. In het gedicht is het personage Manfred in de ban van een mysterieus schuldgevoel, dat iets te maken heeft met de dood van zijn geliefde. In zijn zoektocht om het verleden te vergeten roept hij zeven geesten aan.

De geesten kunnen echter geen verlossing bieden, omdat zij het verleden niet kunnen veranderen. Het lot weerhoudt Manfred in eerste instantie om zelfmoord te plegen, maar aan het einde verkiest hij toch de dood boven de bovennatuurlijke krachten van de geesten.

Deze symfonie is de grootste die Tsjaikovski schreef, zowel in lengte als instrumentatie. Door zijn complexiteit wordt het werk niet vaak uitgevoerd in de concertzaal. Het idee – net als dat van de fantasie-ouverture *Romeo en Julia* – werd aangedragen door de nationalistische componist Mily Balakirev. Tsjaikovski volgde echter niet klakkeloos de instructies van Balakirev, maar componeerde de symfonie in zijn eigen stijl.

In het eerste deel loopt Manfred door de Alpen, geplaagd door schuldgevoelens en de pijnlijke herinnering aan zijn geliefde vrouw Astarte. In het tweede deel verschijnt een geest voor Manfred. Het derde deel toont een zorgeloos leven in de bergen. In het slotdeel ontstaan een climax, waar de geesten verschijnen. In het midden van een groots bacchanaal verschijnt ook de geest van Astarte voor Manfred. Zij vergeeft hem en Manfred vindt eindelijk rust.

Tonight, a Russian programme with Konzerthausorchester Berlin, the Russian conductor Dimitri Kitaenko, and one of the most promising talents of her generation, Anastasia Kobekina on cello.

Romeo and Juliet

Romeo and Juliet is a ballet by Sergei Prokofiev based on William Shakespeare's play *Romeo and Juliet*, produced for the Bolshoi Theatre in Moscow. The ballet's production was postponed when the staff of the Bolshoi was overhauled at the behest of the Committee on Arts Affairs. The ballet's failure to be produced within Soviet Russia until 1940 may also have been due to the increased fear and caution in the musical and theatrical community in the aftermath of the two notorious Pravda editorials criticising Shostakovich and other 'degenerate modernists'.

Variations on a Rococo Theme

The *Variations on a Rococo Theme* for cello and orchestra consists of a theme and eight variations. Part of the difficulty of the piece lies in this continuous and prolonged format, devoid of the usual extended orchestral tuttis allowing the soloist to rest for a few moments. The style was inspired by Mozart. However, the Theme is original and in the Rococo style. Tchaikovsky wrote this piece for and with the help of Wilhelm Fitzenhagen, a German cellist and fellow-professor at the Moscow Conservatory.

Manfred

The Manfred Symphony by is a programmatic symphony composed by Pyotr Ilyich Tchaikovsky. It is based on the poem Manfred written by Lord Byron in 1817. It is the largest of Tchaikovsky's symphonies both in length and in instrumentation. Tchaikovsky wrote the Manfred Symphony at the behest of the nationalist composer Mily Balakirev.

Dimitri Kitaenko © Klaus Rudolph

Konzerthausorchester Berlin

Konzerthausorchester Berlin wil de muziek dichtter naar het publiek brengen. Ze ontwikkelen daarvoor nieuwe formats. Befaald is hun programma 'Right in the Middle', waarbij het publiek op het podium naast de orkestmusici plaatsneemt. Het orkest bestaat sinds 1952 en groeide onder leiding van Kurt Sanderling (1960-1977) uit tot een internationaal geprezen orkest. Ze zijn gehuisvest in het Schauspielhaus Berlin aan het Gendarmenmarkt plein.
www.konzerthaus.de

Dimitri Kitaenko, dirigent

Dimitri Kitaenko is sinds 2012 chef gastdirigent van het Konzerthausorchester Berlin. De in St. Petersburg geboren Kitaenko studeerde aan de Glinka School of Music en het Rimski-Korsakov Conservatorium, voordat hij in Moskou en Wenen verder studeerde bij Leo Ginzburg, Hans Swarowsky en Karl Österreichicher. In 1969 won hij eerste prijs op het Herbert von Karajan Conducting Competition. Daarna was hij dirigent van orkesten in o.a. Moskou, Frankfurt en Bergen.
www.kitajenko.com

Konzerthausorchester Berlin

Konzerthausorchester Berlin brings music closer to the audience. The musicians use newly developed formats, such as the hugely popular 'Right in the Middle', where the audience sits directly next to orchestral musicians. Founded in 1952, the Konzerthausorchester achieved recognition and international acclaim under chief conductor Kurt Sanderling (1960 – 1977). The orchestra has its own venue at Schauspielhaus Berlin on Gendarmenmarkt square.
www.konzerthaus.de

Dimitri Kitaenko, conductor

Since 2012 Dimitri Kitaenko has also been principal guest conductor of the Konzerthausorchester Berlin. Born in St Petersburg, Dimitri Kitaenko studied at the famous Glinka School of Music and the Rimsky-Korsakov Conservatory before leaving to study with Leo Ginzburg in Moscow as well as Hans Swarowsky and Karl Österreichicher in Vienna. In 1969 he won a prize at the first International Herbert von Karajan Conducting Competition and he was appointed principal conductor of orchestra's in Moscow, Frankfurt, Bergen, and other cities.
www.kitajenko.com

Anastasia Kobekina © Altukhova Julia

Anastasia Kobekina, cello

Anastasia Kobekina is één van de veelbelovende talenten van haar generatie. Ze debuteerde op zesjarige leeftijd in een orkest. Sinds die tijd trad ze op met vele bekende orkesten. In 2019 werd ze derde in de XVI International Tchaikovsky Competition in St. Petersburg. Momenteel studeert ze bij Jerome Pernoo aan het conservatorium in Parijs en barockcello in de klas van Kristin von der Voltz aan de hogeschool in Frankfurt.
www.kobekina.info

Anastasia Kobekina cello

Being one of the most promising talents of her generation, Anastasia Kobekina debuted with an orchestra at the age of six. Since that time she has had the opportunity to perform with many renowned orchestras. In 2019 Anastasia won the Bronze medal at the XVI International Tchaikovsky Competition in St. Petersburg. She is currently a student of Jerome Pernoo at the Conservatoire of Paris and at the Frankfurter Hochschule at the class of Kristin von der Goltz (barockvioloncello).
www.kobekina.info

agenda tips

In de *orkesten op zaterdag* serie staan nog drie orkesten gepland met o.a. het Noord Nederlands Orkest met de wereldberoemde Franse zussen Labèque op piano in Poulencs Dubbelconcert.

za 14 mrt | 20:15 | Grote Zaal
**Schumanns
Pianoconcert met
Melnikov**
Orkest van de Achttiende Eeuw

za 25 apr | 20:15 | Grote Zaal
**Dubbelconcert van
Pulenc en Dvoraks
'Nieuwe Wereld'**
Noord Nederlands Orkest met
zussen Labèque (piano)

za 9 mei | 20:15 | Grote Zaal
De Eerste van Mahler
Residentie Orkest

Ga voor meer informatie en kaarten
naar dedoelen.nl

Stay in touch!
See you @dedoelen &
share your pictures #dedoelen

Tickets & info:
www.dedoelen.nl
+31 10 217 17 17
Schouwburgplein 50, Rotterdam